

FIAN Norge – Årsberetning 2024

Innledning

2024 har vært et år med engasjerende arbeid og viktige prestasjoner for FIAN Norge. Organisasjonen har fortsatt sitt fokus på å fremme retten til mat og riktig ernæring, både nasjonalt og internasjonalt. Gjennom politisk påvirkningsarbeid, samarbeid med andre organisasjoner og deltakelse i internasjonale prosesser, har FIAN Norge bidratt til å styrke menneskerettighetene, spesielt retten til mat.

Årsmøtet 2024 for FIAN Norge ble gjennomført tirsdag 23. april 2024 på Deichmann bibliotek i Bjørvika. Før møtet presenterte Rosa Ixchel Pu Tuyuc, LAG-brigadist fra Chimaltenango i Guatemala, om forholdene for urfolksaktivister og miljøforkjempere i sitt hjemland.

På møtet ble følgende styre valgt:

Arvid Solheim, styreleder til 2025, ikke på valg.

Elisabeth Ng Langdal, til 2025, ikke på valg.

Simon Langdal, til 2025, ikke på valg.

Guisela Camacho, til 2025, ikke på valg, (i permisjon til høsten 2024).

Mina Hennum Mohseni, gjenvalg til 2026.

Siri Damman, gjenvalg til 2026.

Dona Hoxha, ny, til 2026.

Sigrun Henjum, ny, til 2026.

Cari Anna Korshavn King, ny, til 2026.

Revisor; Øystein Berg gjenvalgt.

Valgkomite; Trond Skarpeteig gjenvalgt.

Alle valg gjort ved akklamasjon.

Hovedaktiviteter og prestasjoner i 2024

FIAN har i løpet av 2024 hatt 9 ordinære styremøter, et årsmøte, flere arbeidsgruppemøter.

1. Universal Periodic Review (UPR) 2024:

FIAN Norge engasjerte seg aktivt i UPR-prosessen, som er en av organisasjonens hovedsatsinger for året. Innspill til Menneskerettighetsrådets offisielle rapport ble sendt, og det ble besluttet å sende to representanter til Genève for å delta i møtene i november. Dette for å styrke FIANs påvirkningskraft og øke kompetansen i styret. Kun én representant kunne gjennomføre reisen, og Mina gjorde en god innsats i Genève, og kom tilbake med viktige erfaringer og kontakter, som vil bli verdifulle ved ESCR peer review av Norge i 2025-2026. Flere land kom med anbefalinger til Norge om eldre og ernæring under høringen av Norge. I etterkant har FIAN sendt et innspill Justisdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og UD om at det er viktig at Norge aksepterer disse anbefalingene.

2. Globaliseringskonferansen 2024, (avlyst):

Selv om Globaliseringskonferansen ble avlyst, planla FIAN Norge alternative arrangementer i samarbeid med FIVAS, Spire og LAG. Sammen arrangerte vi seminaret:

"Privat næringsliv og sosiale bevegelser - matsuverenitet og retten til mat" (med Spire og LAG). Med fokus på hvilke bærekraftige løsninger er det næringslivet foreslår, og hva har erfaringene vært så langt? Og hva er konsekvensene for både arbeidere og forbrukere ved å legge makta i næringslivets hender, når vi i tillegg står overfor en klima- og miljøkrise? Hvilke alternative strategier presenterer sosiale bevegelser, blant annet De jordløses bevegelse (MST) i Brasil? Arrangementet ble avholdt på Melahuset, med fullt hus, og en interessant og konstruktiv meningsutveksling med Øystein Botillen fra Yara, Ola Westengen (NMBU), Lise Saga (NBS), Filippa Steffens (Spire) og med Arvid Solheim som moderator.

Arrangementene omkring Globaliseringskonferansen var planlagt som de viktigste arenaer for rekruttering av nye medlemmer og synliggjøring av FIANs arbeid i 2024. I og med at GlobKonf ble avlyst, ble dette arrangementet på Melahuset vår viktigste anledning for medlemsvekst og engasjement i 2024.

Arvid Solheim deltok også på et par debattmøter om matsystemer og rettigheter. Et ble arrangert av Noragric på NMBU i oktober. Han satt også i en annen paneldebatt, som ble organisert av Forum for utvikling og miljø, på temaet matsikkerhet i en urolig tid!

3. FIAN International Council Meeting:

FIAN Norge ønsket å sende to delegater til FIAN Internationals Council Meeting i Lisboa i november. Dette for å øke engasjementet og kompetansen i styret, samt styrke samarbeidet med FIAN International. Simon Langdal reiste til Lisboa og deltok på møtet, og kom tilbake med styrket kunnskap om FIAN Internationals strategi, han møtte representanter for de mange seksjonene i FIAN I, og knyttet mange verdifulle kontakter. Han presenterte i etterkant en fyldig rapport for styret.

4. Forberedelser til ØSK-prosessen 2025:

FIAN Norge forbereder seg på å delta i ØSK-prosessen (økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter) i 2025. Dette er en prosess FIAN Norge har engasjert seg sterkt i tidligere, og det legges opp til en aktiv deltakelse også i 2025. Fortsatt samarbeid med Forum for Menneskerettigheter ledet av Helsingforskomiteen blir viktig i denne sammenheng.

5. Markering av 20-årsjubileet for FNs retningslinjer om retten til fullgod mat:

FIAN Norge deltok i en markering av 20-årsjubileet for FNs retningslinjer om retten til fullgod mat, som ble arrangert av Kompetansenettverk for mat og menneskerettigheter (KoMM) i desember. Med temaet «*Fighting hunger and malnutrition in a sustainable human right perspective – quo vadis UN member states?*» Dette var en viktig mulighet til å belyse retten til mat som en menneskerettighet. Med mange prominente deltagere, for å nevne noen;

Therese Arnesen, Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, Juan Echanove, FAO Right to Food Team, Wenche Barth Eide, Associate Professor emerita, Department of Nutrition, UiO, Nosipho Jezile, Ambassador of South Africa to the Rome-based UN agencies, Kristin Kjæret, Biraj Patnaik, National Foundation for India, Elisabetta Recine, National Council for Food and Nutritional Security (CONSEA), Brazil • Arvid Solheim, FIAN, Margret Vidar, Development Law Service, FAO, Michael Windfuhr, German Institute for Human Rights, Martin Wolpold-Bosien, German Institute for Human Rights. Seminaret var svært vellykket, og FIAN-medlemmer var sentrale i alle deler av programmet. KoMM, tidligere kalt Nye FoRCH, har vist seg å være en svært viktig samarbeidspartner for FIAN.

6. Committee on World Food Security (CFS):

FIAN fortsetter å følge opp arbeidet i CFS. Matgruppa i Forum for Utvikling og miljø presenterte et innspill til myndighetene i forkant av CFS møtet i oktober, og FIAN kom med bidrag til dette dokumentet. Det er også utvilsomt at det press og påvirkning som FIAN har bidratt med overfor UD og Landbruksdepartementet, hovedsakelig gjennom Matgruppa i Forum, gjorde at LMD organiserte et bredt anlagt møte i FAO-komiteen i juni, for bl.a å diskutere norske posisjoner til FAO-konferansen en måned senere. Både Forum, Spire og FIAN fikk der anledning til å legge frem sine synspunkter. I det samme møtet gikk LMD med på, for første gang, å ha et møte i FAO komiteen på høsten for å diskutere agendaen for CFS. Dette møtet ble gjennomført i oktober. Før møtet laget Matgruppa i Forum, med aktiv deltagelse fra FIAN, et posisjonsdokument som ble presentert til LMD og UD. I dokumentet ble det bl.a lagt vekt på viktigheten av retten til mat, aktive tiltak for å sikre matsikkerheten i møtet med klimaendringer, mm.

7. Matgruppa i Forum for Utvikling og Miljø

FIAN deltar i Forums arbeidsgruppe om matsikkerhet, og gitt innspill og bidrag i det politiske påvirkningsarbeidet i Forum. Deltagelsen i Forum er av uvurderlig betydning for FIAN, som en liten organisasjon for tilgang til informasjon fra hele bredden av sivilsamfunnet i Norge, og deltar i de viktige politiske diskusjonene.

8. Frivillighet Norge inviterte til opplæring av unge styremedlemmer

Unge frivillige fra Norge, Romania og Moldova deltok i et inspirerende fem dagers program i Romania, for å lære om organisasjonsutvikling, samarbeid og nettverksbygging. Dette initiativet vil styrke sivilsamfunnet på tvers av landegrensene og gitt verdifull forståelse av hvordan sivilsamfunn fungerer i de ulike organisasjonene i de tre landene. Simon Langdal stilte for FIAN.

9. Medlemsverving og synliggjøring:

FIAN Norge har satset på å rekruttere nye medlemmer gjennom arrangementer og sosiale medier, men så langt har dette kun resultert i noen få nye medlemmer. Det ble også diskutert å forbedre organisasjonens synlighet på Instagram for å nå ut til flere potensielle medlemmer og støttespillere. Det sosiale for styret vektlegges og det arrangeres julefest og sommerfest hvor det er anledning til å invitere gamle og potensielt nye medlemmer.

Økonomi og organisasjon

FIAN Norge mottok i 2024 ingen støtte fra norske myndigheter eller andre institusjoner, og er 100% avhengig av oppspart egenkapital og de inntekter vi har fra medlemskontingent og gaver vi mottar gjennom året. Derfor har vi hverken ansatte eller sekretariat. Likevel fortsetter styret og noen frivillige med aktiviteter så langt initiativ og fritid tillater.

FIAN Norge avsluttet 2024 med et underskudd på **15.565 kroner**, noe som skyldtes økte driftskostnader, hovedsakelig knyttet til reiseutgifter for deltakelse i FIAN International Council Meeting i Lisboa og UPR-prosessen i Genève. Driftsinntektene økte med **11 %** til **52.341 kroner**, mens driftskostnadene økte med **42 %** til **76.174 kroner**.

Medlemskontingent utgjorde **69 % av inntektene**, med en total sum på **36.350 kroner**, en økning på **6 %** fra 2023. Gjennom året har Gaute Gulliksen fra OrgPro tatt seg av den daglige administrasjon av FIAN Norge. For dette mottok OrgPro i 2024 et honorar på kr 33 500.

Gaver og donasjoner utgjorde **8.450 kroner**, en økning fra **5.625 kroner** i 2023, men fortsatt langt under nivået fra 2022 (**19.101 kroner**). Momskompensasjonen utgjorde **7.541 kroner**, en liten økning fra 2023.

Ved utgangen av 2024 hadde FIAN Norge **257.401 kroner** i ubundet egenkapital, inkludert **12.443 kroner** i depositum for Kolstadgata 1. Disponibel egenkapital etter fradrag av depositum og kortsiktig gjeld utgjorde **244.959 kroner**.

Medlemstall:

Organisasjonen hadde **131 medlemmer** ved utgangen av 2024, og to medlemmer ble registrert som utmeldt på grunn av manglende betaling av medlemskontingent.

Fortsatt drift:

Årsmeldingen er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. FIAN Norges økonomiske og finansielle stilling kan beskrives som stabil, selv om organisasjonen har tilpasset seg en arbeidsform uten betalt sekretariat. Virksomheten fokuserer i hovedsak på policy-arbeid, en arbeidsform som ikke medfører store kostnader. Driftsutgiftene er svært begrenset, og et mål er å bevare egenkapitalen lengst mulig.

Takk:

FIAN Norge ønsker å takke alle medlemmer, frivillige og samarbeidspartnere for deres engasjement og støtte gjennom året. Spesielt takk til styremedlemmene for deres dedikerte innsats, og til FIAN International for deres støtte og samarbeid.

Oslo, februar 2025

Arvid Solheim, styreleder
Elisabeth Ng Langdal, styremedlem
Mina Hennum Mohseni, styremedlem
Siri Damman, styremedlem
Dona Hoxha, styremedlem

Cari Anna Korshavn King, styremedlem
Sigrun Henjum, styremedlem
Simon Ng Langdal, styremedlem
Guisela Camacho, styremedlem